

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

40 փարս

ԿԻՐԱԿՆՈՐԵԱՅ ԹԵՐԹ

40 փարս

Կը չբարձրանալիք ամեն Կիրակի որպէս
Տարեկանն է կանխիկ Ս. տառիման
մար Զէկ ամանեան թախի իսկ Ս. տառի
համար կէն ամանեան թախի Դաւթը
փարս է :

Եւրոպական քաղաքացի համար 30
Հարկ 40 փարս :

Մեծանորդաց փեսան հա-
մար Զէկ ամանեան թախի
մեծանորդաց փեսան հա-
մար Զէկ ամանեան թախի

Կամակ կամ գրաւ թիւն պէտք
Կամակ կամ գրաւ թիւն պէտք
Կամակ կամ գրաւ թիւն պէտք

Կամակ կամ գրաւ թիւն պէտք
Կամակ կամ գրաւ թիւն պէտք
Կամակ կամ գրաւ թիւն պէտք

Կամակ կամ գրաւ թիւն պէտք
Կամակ կամ գրաւ թիւն պէտք
Կամակ կամ գրաւ թիւն պէտք

ԹԻԻ 2

ԿԻՐԱԿԷ

1887 ՄԱՅԻՎ 24

ԲՈՂԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ

Զեկոյց. — Ազգ. Տեսութիւն.

Բնութիւնը առաջարկ. — Տարեկանը. — Կր-
մաշու փանքը. — Ազգեւորութիւն. — Կր-
դարձութիւն. — Ժամանակ. — Կր-
թոթութիւն. — Հակառակութիւններ. — Կր-
թական հակադրութիւններ. — Կր-
(Սերը սիրով բռնիկ. — Կր-
— Ընդհանուր դրժմակալութիւն Եւրո-
կան. — Եւրոպայութիւն Կր-
— Զուարճակ. — Կր-
Կր-
Կր-

ԶԵԿՈՅՑ

Հայրենիքի անցեալ Կիրակնոր-
եայ թերթին հասցէէ դուրս պատրաստը-
ւած ըլլալով՝ դժբաղդաբար տեղի
ունեցած են ապագայական ինչ ինչ
փոխակերպեր, որոց երեւումն ամու-
գի ցատկի թերթիւն մ'է. զոր
պարտինք դարձանել և սրդիկէլ նա-
րա կրկնումն նա իրենով աւելի իր-
նաւը փորձելու սորադրութեանց և
կանանաւ որ տալագրութեան. զորս
կատարելու համար տալարունն անց-
եայ անգամ միջոց չէր ունեցած :

Ուստի, նոյն ահամայ թերթու-
թեան համար մեր ազնիւ Ընթերցա-
ղաց ներողամտութիւնը կը խնդրենք :

ԱԶԴԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Սեր նախորդ. Ազգային Տեսու-
թեանը խօսեցանք կարդ մ'իւրոգու-
թեանց վրայ՝ որ գործի թիւն ունեցած
են Վեհապետեան Ամեն Տ. Գարաւ-
թիւն Ս. Պատրիարքի և արդի վար-
չութեան օրով, և որոց վրայ թերթե-
ւութեամբ նային լաւ՝ մարդու
գործ չէ անշուշտ, որովհետեւ ձեռք
բերուած յաջողութիւնը անպետ և

աննշան իրողութեանց կարգէ չեն,
այլ հանրային կորեւորութիւն ունե-
ցող աշխարհի գործեր են, որոց նը-
կատմամբ կրնանք բնիկ թէ Գաւորի-
արք և վարչութիւն ապարդիւն չան,
յուզին իւրեանց պաշտօնակարու-
թիւն. իրականացուցին այնքան ինչ՝
զորս կրդին ընել և զորս ընել կար-
գանախան համար ժողովորդին չէ
դրոյցով իւր համակութիւն և յար-
գանք, որ միայն բարոյական իշխա-
նութիւն ունեցող վարչութեան մը
դրոյցով իւր կողմէն :

Այսուհանդերձ չենք ուզել չա-
փազանցել իրողութիւնը, փերսին
կը կրկնենք թէ՛ Ազգային կենսական
թնդիւրք պաշտած չեն, կան ապա-
ւին կարեւորագոյն խնդիրներ, զորս
արդի վարչութիւնն իւր յաջորդին
թողուլ կ'ստիպուի :

Բայ չենք գիտեր թէ Սահմա-
նադրութեան փերսնութիւնն արդ-
եօք ո'ր մարմնոյ թողուլ հարկ պիտի
ըլլայ :

Սահմանադրութեան փերսնութեան
թիւնն պէտք մը և թերեւ պէտք և
աւելի բուն մ'է. ապա յիշեցանք ի-
րողութիւնն այն է որ այդ կենսական
պէտք դեռ կրմնայ ունիւթ և չենք
գիտեր թէ տակաւին մինչև երբ
չլեւոյ պիտի մնայ այս մեծ գործ,
որոյ կատարումն ոչ չաւօց փափաքե-
լի է տեսնել ներկայ Ս. Պատրիարքի
օրով :

Թող չհարձուի թէ Նորին Որո-
ւազնութեան յաջորդին գործ չմնար
եթէ կան որ նոյնպիսի կար-
ծեաց կը ծառայեն, թո՛ղ հագ չընեն,
գործ չառ կայ՝ եթէ գործող կենայ
Ուրեմն, խնդիրը գործի վրայ է,
և մենք խիստ դժեւք տեսնելով
մեր Ազգային գործոց դուրսը Պատ-
րիարք մը, որ գործելու արանա-
գիր է :

Իւ երբ ունինք գործելու համար
հագ ածութիւն, կորով, եռանդ և
աշխատ ունեցող Պատրիարք մը, ան-
շուշտ խոհեմութիւն է օգուտ քա-

ղել ըստ արդարանալութեան, ման-
ւադ որ խոհեմք յարել Նորին
Որուր թիւն խիստ դարձական
կարծիքն ունի իրատեանք մերա-
քանակութեան կարեւորագոյն գործին :

Իսկ որպէս աւելի թէ այդ
մեծ գործի ձեռնարկելու համար
նախ պէտք է կատարել Ազգային
Ժողովոյ վերակազմութիւնը, որով-
հետեւ զորս կատարուած չեն փերս-
կաւ գործարար և պարտիկի, հը-
րամար և վաճառեալ երեւոյթ-
ութեան և զորս ընտրութիւնն
զոր գործարար անշուշտ է իր
արեւմտեան պայման :

Երկրորդ, քանի որ կան տա-
կաւին ներքին կենսական խնդիրք,
Ազգային Ժողովոյ անկէ ընտրել նոր
Բաղադրական Ժողով մը՝ բարձրակա-
ւորութեան արդիւնքէ՝ որ հմուտ լինի
ազգային կեանքի. փորձառու, ազ-
դեցիկ և գործելու համար ունենալ
կարող, եռանդ, փութաշնամութիւն
և ազդեցիկութեան սղի, և ոչ թէ Ազ-
գին գործը մաշէ ծաւալ բռնող և
կամ փառքի և անունի համար մի-
այն պաշտօնի պիտի անցնայ Ժողով
մը :

Սենք ընտրելինք չենք ներկա-
յեր, որովհետեւ քննադատելու պաշ-
տօն ունինք և կը բաւականանանք
միայն խնդրոյն կարեւորութիւնն
յանձնարարելով և ծանրութիւնը լա-
ցատրելով, Թաղամար կը վերաբե-
րի երեւոյթեան Տեսուչ, որ պարտին
նախ իւրեանց խոհին հարցնել և տ-
պա քուէ տալ, որովհետեւ անտի
կախում ունի Ազգին շահը, բարեքն
և օգուտը :

Ուրեմն, բարոյական մեծ պա-
տասխանատուութիւն ունին երեւոյթ-
եան Տեսուչ արեւմտութեամբ և դի-
տակցութեամբ վարուիլ հանդէպ իւր-
եանց երեւոյթեանական պարտա-
կանութեանց :

Այն դահլեւհակութիւն, զոր կը
յայտնենք արդի վարչութեան նը-
կատմամբ, կը պարտինք նաեւ վար-
չական ճիւղերէ մի քանիքն :

բեպաշտական ամենակարեւոր պիտոյց :

Ապրին Յակոբեան էֆէնտի և իւր նմաններ

ՈՒՂԵԻՈՐՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ տարի առիթ ունեցանք մի քանի փոքրիկ ճանապարհորդութիւններ ընել ի Նիկոմիդիա, Թէքիրտաղ եւ Պրուսա, եւ այս երեք քաղաքներն ալ բաւական օրեր մնալով՝ տեղական աղագային կեանքն եւ այլ հանգամանքներ մասնաւոր խոստով մեր ուսումնասիրութեան առարկայ ըրինք :

Բոլորովին աւելորդ համարելով մեր այցելած քաղաքներու աշխարհագրական ստորագրութիւնն ընել՝ զորս արդէն ըրած են ուրիշ ճանապարհորդք այլ եւ այլ անդամներ, մենք կանցնինք նկարագրել զոր ինչ տեսանք եւ քննեցինք :

Նիկոմիդիա ունի երկսեռ վարժարան մը, որոյ չէնք թէպէտ հին է, բայց անդ կաւանդուի ըստ բաւականին ոհացուցիչ կրթութիւն մը երկսեռ ուսանողաց, որ լաւ եւ հասուն սլատասխաններ տուին մեր հարցմանը :

Ներքին բարեկարգութիւնը ոչ նուազ խնամալ է, երկսեռ ուսանողաց դէմքին վրայ կը նշմարուէին իղձ եւ սէր ուսման, զոր ներշնչած է իրենց աւանդուած բարւոք դաստիարակութիւնը շնորհիւ խնամոց Գեր. Ս. Առաջնորդին, մեղուաջան Թադ. Խորհրդոյ, բարեջան Հոգաբարձութեան եւ Մեծարոյ Ուսուցչաց, յորս մասնաւոր յիշատակութեան արժանի է Պէյազեան Մեծ. Յարութիւն էֆէնտի : (1)

Ժողովրդեան ուսումնասիրութիւնը նոյնպէս գովեստից արժանի է :

Գերազատու Առաջնորդն՝ Տ. Ստեփան եպիսկոպոս Յովակիմեան ստուգիւ ժիր, անշահասէր, գործունեայ եւ ժողովրդասէր եկեղեցական մ'է, որ փոխադարձաբար կը սիրուի :

Կան մի քանի ընկերութիւններ որ բաւական արդիւնաւոր աշխատութիւն կը նուիրեն :

Բարեսիրայ ընկերութիւնը մասնաւոր յիշատակութեան արժանի է իւր այն ծառայութեամբ՝ զոր կատարած է անխնայ ու յարատեւ ջանքեր գրամ հաւաքելով ժողովուրդէն, անձնաձիր աշխատելով, որմնասլատելով գերեզմանի շուրջը, դարդարելով նոյն սրբավայրը եւ յատկապէս ջուր բերել տալով :

Այս ամենն զնահատելի են եւ արդար գովեստից արժանի :

Նիկոմիդիա ունի օրինաւորապէս կազմուած Գաւառական Ընդհանուր, Կրօնական, Քաղաքական Ժողովներ, Տեսուչ Խորհուրդներ եւ Թադ. Խորհուրդ՝ որոց իւրաքանչիւրը կը կատարեն իւրեանց ազատիրական պարտականութիւն :

Ի Նիկոմիդիա կար սակայն երկու

կուսակցութիւն մին ընդդէմ Արմաշու Պատուարժան Միաբանութեան եւ ի նըպաստ Գեր. Ս. Առաջնորդին եւ միւսն ընդդէմ Ն. Սրբազնութեան եւ ի նպաստ Արմաշու Միաբանութեան :

Բարեբաղդաբար այդ կուսակցութիւնը դադրած են այժմ, եւ Գեր. Ս. Առաջնորդն Արմաշու Գեր. Ս. Վանահայրն եւ Պատ. Միաբանութիւն գիրկընդխառն հաշտուած եւ վանքն ու վիճակը յանձին Գեր. Ս. Վանահօր եւ Գեր. Ս. Առաջնորդին միացած են :

Այս պարագայ յոյժ մխիթարական է, որովհետեւ յիշեալք ստուգիւ կարող եւ արժանիք ունեցող անձնաւորութիւնք են, եւ որք միմեանց փոխադարձ օգնականութեամբ յետ այսօրիկ կրնան աւելի օգտակար ըլլալ նոյն հոգակաւոր վանքին եւ վիճակին :

Այս առթիւ Գեր. Վանահօր առ մեզ ուղղած մի նամակն կը հրատարակենք յաջորդ թուով եւ կը շարունակենք մեր այս յօդուածը :

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամեն. Ս. Պատրիարքն անցեալ կիւրակէ օր Ունճեան վսեմ. Արիկ էֆէնտիի այցելութեան զնայ ի Քատը քէօյ :

— Ստիական ընկերութեան ի նպաստ Լսարանն, որպէս ծանուցած էր յառաջագոյն, տեղի ունեցաւ անցեալ կիւրակէ օր ի սրահն Սիլլօղօսի, ուս ընտրեալոյն երկսեռ բազմութիւն մը ներկայ էր : Բանախօսութիւնք բուռն եւ եռանդաւոր ծափահարութեամբ ընդունուեցան :

— Երկուշաբթի օր Կրօնական Ժողովը իւր սովորական նիստն ըրաւ ընդ նախագահութեամբ Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Հօր և զբաղեցաւ կարեւոր խնդրովք : Դիտելի է որ Կրօնական Ժողովն ալ ոչ նուազ փութութեան գործունէութիւն, կորով և եռանդ ցոյց կուտայ :

— Իզմիրի Գաւառական Ընդհանուր Ժողովն վերակազմուած է որ կը բաղկանայ կարեւոր տարրերէ և մեծ յոյս կուտայ օգտակար հանդիսանալ իւր պաշտօնին մէջ :

— Կեսարիոյ Գաւառական Ընդհանուր Ժողովն ի մօտոյ պիտի ձեռնարկէ առաջնորդական ընտրութեան : Ընդհանրապէս կը կարծուի թէ այժմ մեան Պատուարժան փոխանորդ Իւթիւճեան Գերապատիւ Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետն պիտի ընտրուի, որովհետեւ Կեսարացի Պատուարժան Աղգայինք մեծ համարում ունին Ն. Գերապատուութեան վրայ : Անշուշտ չեն սխալիր, որովհետեւ Գեր. Իւթիւճեան ուսեալ, խոհական, փորձառու և արժանաւոր եկեղեցական մ'է :

— Ամեն. Ս. Պատրիարքն անց-

եալ օր ի Գուրուչէձէ Բարձր Մեծ. Եպարքոսին այցելութեան զնայ :

— Քիմանք թէ Բարձր. Աբրահամ փաշա ծանր հիւանդ է : Առողջութիւն կը մաղթենք :

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Մի քանի օր առաջ Մայրաքաղաքս Ժամանեց Աղնուափայլ Տիկին Լ. Քարամանեան, (Դուստր Բարձր. Նուպար փաշայի) նոյնպէս մի քանի շաբաթ առաջ աստ եկած է իւր ամուսինը՝ Աղնուաշուք Լեւոն պէյ Գաբամանեան :

Լեւոն պէյ ընտանեօք տօրան եղանակը պիտի անցունէ յԱյստէֆանօ, ուր հաստատած է իւր բնակութիւնը :

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Իզմիրէն կը ծանուցանեն թէ պատուաւոր վաճառական Այանեան Մեծապատիւ Միհրան էֆէնտին (եղբայր Այանեան Մեծ. Նազարէթ էֆէնտիի) որ անդ եւս վաճառատուն հաստատած են՝ նշանուել է ընդ Աղն. Օր. Մարի (Մարիամ) Գասպարեանի, որ ուսեալ և բարեկիրթ օրիորդ մ'է :

Գասպարեան ընտանիքն տեղւոյն հին երեւելի գերդաստաններէն է :

Շնորհաւորելով մեր ազնիւ և աղգասէր բարեկամ Այանեան էֆէնտիի նշանախօսութիւնն ընդ Աղն. Օր. Գասպարեանի՝ կը յայտնենք մեր խնդակցութիւնը :

ՀԱԿԱՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Կան մարդիկ որ զարմանալի գործեր ունին. հակասութենէ կը խորշին, սակայն հակասութեանց մէջ կը լողան, զորօրինակ՝

Շողոքորդութիւնը կատեն, բայց շողոքորդը կը սիրեն :

Ստախօսութենէ չեն ախորժիր, բայց ստախօսը կը յարգեն :

Չարութիւնը կարհամարհեն, բայց չարը կը մեծարեն :

Ճիգով թուութիւնը կանարդեն, բայց ճիգուիթը՝ իբրեւ հանճարեղ և ժամանակի մարդ՝ կը պատուեն :

Թեթեւութիւնը չեն սիրեր, բայց թեթեւը իրենց ընկերութեան մէջ կընդունին :

Քսութիւնը կատեն, բայց քստուն կը պատուեն :

Բամբասանքէ չեն ախորժիր :

(1) Անդամ Պատժական ատենի :

բայց բամբասողը կը մեծարեն .

Անբարոյականութիւնը կարհա-
մարհեն, բայց անբարոյականը կը քա-
ջալերեն .

Օտարամոլութիւնը կը գատա-
պարտեն, բայց օտարին գրպանը
կը հարստացնեն .

Մոլութիւնը
բայց մալին կը մեծ .

Անիրաւութեա
բայց անիրաւը կը ս

կեղծաւորութի
բայց կեղծաւորը կը

Գինեմոլութիւն
կեն, բայց ոգելից
պանեօ կընեն .

Դրախօմայի դրո
խօսին, բայց առա
չեն ամուսնանար .

(Շարունակել)

ԻՐԱԿԱՆ ՀԱԿԱՊԱՏԿԵՐՄԸ

Երկու օրիորդներ ամուսնանա-
լու հասակի մէջ կը գտնուէին .

Մին կը վերաբերէր հարուստ ր-
տանիքի մը, և օրինա
կամուսնանայ երիտասա
ղոր իւր ծնողքն ընտրա
կանք, բարեկամք ներկ
ւին հարսանեաց հանդ-
մեծաւին րնծաներ կըն
կը լինի և կը հրամայէ
տան մէջ : Ամենուն սրտ
մը կը սլանայ դէպ յեր
օրհնէ երկինք նորապսա
ութիւնը : Այս երջանկաւէտ լուրը
կը հաղորդուի իսկոյն բարեկամաց
և աղգականաց : Ամեն ոք կը շրջա-
պատէ մանկամարդ կինը մասնաւոր
խնամքներով և անհուն գորովով .

Միւս օրիորդը գործաւոր աղ-
ջիկ մ'էր և իւր ձեռաց տաժանելի
աշխատութեամբ կապրի : Երիտա-
սորդ մը ներկայանալով զինքը կը-
նութեան կը խնդրէ : Պէտք է նորա
հաւատարմութիւնը վկայող թուղ-
թերու դիմել, ուստի ամուսնու-
թիւնը կուշանայ : Գործաւոր օրիոր
դը ո'չ մայր ունի և ո'չ սպասուհի,
պէտք է ամեն առաւօտ դուրս ել-
նել և երեկոյին վերադառնալ : Իւր
նշանածն կտառէ իրեն և զինքը
կառաջնորդէ, կը սիրահարի նմա, և
զինքը կը շուայէ խոստումներով, եր-
դումներով և իւր կրից տեղի կուտայ,
— Զետոյ թուղթերը երեւան չեն
ելներ, երկուստարդն կանեութեանայ,
գործաղդ աղջիկը կը նշմարէ իւր վի-
ճակին դառնութիւնը : Ինչ պէտք
է ընել, ինչ պիտի լինի ինք, կը տո-
կայ անվեհեր կերպիւ անլուր չար-
չարանաց և կը ծածկէ իւր կացու-
թեան բնական անյարմարութիւննե-
րը իւր աշխատութեան միջոցին :
Ամեն օր նեղութիւնը կաւեւնան հա-

կառակ իւր ջանից, կասկածներ կըս
կըսին ծնանի . — Մի կարծէք թէ
այդ կասկածները հասարակութեան
գլխութիւնը պիտի հրաւիրեն իւր
վրայ . ո'չ, նախատինք և կշտանք
միայն պիտի լսէ . այն անձինք որոնց
քով կաշխատէր՝ կը մերժեն զինքը .
ամենէն կը լքանի և իբր ապաւտա-
նարան յարգանքն միայն կրնարէ :
— Հոն կաշխատի դեռ, եթէ գործ
գտնէ, կաշխատի այն հանգիստ
վայրկեաններու մէջ՝ զորս իրեն կը
չնորհեն իւր նեղութիւնք : Ո'չ ոք
կողնէ իրեն, ո'չ ոք կը մխիթարէ,
ո'չ ոք կը սիրէ զինքը : — Այն մա-
նուկը որ գայոց է յաշխարհ հայր չը
պիտի ունենայ : Մաս առ մաս իւր
հանգերները ծախած է տոկալու
համար նեղութեանց : — Եւ սակայն
նուիրական բաժին մը հանած է ան-
տի իւր դաւակին համար : — Շրջա-
ղդեստ մը միայն ունի . — Անկող-
նոյն վերմակն իսկ գործածած է նո-
րա խանձարուրը կազմելու համար,
վերջին վայրկեանին, դրացուհին
յուզեալ իւր քով կուգայ, իրեն հա-
մար նա ալ աղքատ է և միայն խը-
րատներ կրնայ շնորհել . — Ձեք
մայր մը, չի՞ք ամուսին մը ծննդա-
բերութեան պահուն, չի՞ք վերջապէս
կրակ, արդ անակ և ձորձ : — Սա
է այն մանկան առաջին ճիշդ լսելի կը
լինի . — Մայրական բնաղդումը կը
զարթնու, համարյոյնքով կը ծածկէ
նորա ճակատը, կը վերստանայ նախ,
կին արիւթ լինել, երկու երեք օրէն
ոտքի կենէ, կը վերսկսի իւր աշխա-
տութիւնը, այժմ իւր գաւակին
համար միայն կաշխատի . Այլ եւս
միայն մի քանի ժամ քնոյ պէտք ու-
նի, իւր պաշտելի գանձը կը շնորհէ
իրեն գերմարդկային զօրութիւն մը .
ամեն ինչ պատաստ է նմա շնորհե-
լու, կաթ հայթայթելու համար մի-
այն կուտէ :

Ահաւասիկ այսպէս է երկու
մարդ վեհալ և կենաց տարօրինակ
հակապակիք : Առաջինն երջանիկ
է, ամենէն կը շարդուի և իբրեւ շող-
շողուն աստիճանէ ընկերութեանց
մէջ :

Երկրորդը կը կրեցութեան եւ
գլխութեան արժանի արարած մ'է
և թշուառութեան, նախատանաց
ու անթութեան մէջ ընկնելով կը
ջանայ կրթել իւր զուակը :

Առաջինն ամենուն համակրանաց
արժանի կը լինի և երջանկութեան
երազներու մէջ միայն կը թաղուի .

Երկրորդն առ ի չգոյէ հացի և
ամուսնոյ, կ'ընայ ամօթոյ տղմին
մէջէն անունդ գտնել և կամ ման-
կասպանութիւն ի գործ դնել :

Եւ յայնժամ ընկերութիւնն կը
կոչէ տուաշնոյն « երջանիկ հայր » իսկ
երկրորդին « դժբաղդ հայր » :

Թարգմ.

Բարոյական . — Ստուգիւ իրական
հակապատկեր մ'է այս : Կը գտտա-

պարտենք զեղծումը՝ մանաւանդ
բարոյական զեղծումները՝ յորս մեծ
դէպ կը կատարեն ստութիւն . խա-
բէութիւն, անհաւատարմութիւն և
խոստմնադրութիւն՝ որ բարուց
ապականութեան պտուղներ են .

Այդ ապականարար ատէ վա-
րակեան՝ որ յաջողած է խաբել ան-
զօր արարած մը, գողցես բաւ չհա-
մարելով գործած բարոյական ոճիրն՝
անամօթաբար գոհ կը մնայ իւր չա-
ռութենէն . և որ չարագոյնն է, կը
գործէ իւր գոհին վրայ, որով-
հետեւ արարած մը՝ որ միան-
գամ օտար ստ է, խաբեր է, ա-
րարած իւր գոհին վրայ նիւթական
և բարոյական թշուառութիւն և դը-
րարեղ ան ի ճատկին վրայ նախա-

յոս պէտք է ըլլայ զօ-
վերաբերող անձի վե-

վատութիւն է :

ԴՆՐԱՎԷՊ

Ի Ր Ո Վ Բ Ժ Շ Կ Ե Լ

(Կարճ և երկար 1)

Այդ մէջ, շատ խնամք
դ՝ Այնպիսի հրեշտակութիւն
նորհանրապէս կը տիրէ այդ
մարդոց վրայ : Ոմանք
այս անգամ մը նկարագրի բարձու-
թիւն ունենալով, իրենք իրենց կը բռնկը-
ւին : Այլք, գոհնիկ բնութիւն ունենա-
լով, աւելի տեղի կուտան հիւանդու-
թեան : Այս վերջինք երբեք չեն խորհած
սա առածին վրայ . « Երջանկութիւն
գտնել կարծելով իւր կրից անճանալու
լինելը կը նմանի հեղեղի մը մէջ նետուե-
լուն, բաղնիքի մը հաճոյքը գտնելու յու-
սով » : Այնպիսիք անմիջական հաճոյքը մի-
այն կը տեսնեն, առանց անոնց ետեւէն
եկող հոգերու բանակը տեսնելու : Այս
կարգի մարդոց համար ամուսնացեալ կին
մը նախանձելի որս մ'է : Այն աղջիկներն
որք սէրն արհեստ մը դարձուցած են,
շատ սուղի կը նստին, ուրիշի մը կինն ծախք
մը չառնեն, և ասկից զատ պատասխա-
նատուութիւն ալ չկայ, վասն զի անհա-
րադատ որդի ալ չգոյանար ամուսնու-
թեան մէջ :

— Ո'հ, տիկին, գոչեց Գարբիէլ փոխ
առ փոխ կարմրելով և զեղնելով, այդ-
պիսի հաշիւներ ընող մարդ մը կը կարծէք
զիս :

— Ներեցէք ընդմիջեց տօթթօրուհին,
զիս խորհրդակցութեան կոչեցիք, ձեր
վերքը կը զննեմ, զգայութիւննիդ բա-
րեղուշակ է, բայց ֆիզիքական վերքեր
միայն զննելու ուղղութիւն ունենալով,
թերեւս ձեռքս քիչ մը ծանր իջաւ բարո-
յական վերքի մը վրայ : Սակայն որչափ
ալ ծանր լինի, դարձեալ ամուսնոյս ձեռ-

քէն թեթեւ է, եթէ երբէք այս գործո-
ղութիւնն անոր յանձնէի :

— Չեմ գիտեր, ըսաւ Գաբրիէլ,
բայց պիտի նախընտրէի . . .

— Յաւցուցի զձեզ, ընդմիջեց տօք-
թօրուհին, բայց դուք որ կ'առաջարկէք ինձ
ամուսնոյ մը նուիրական պարտքերը մատ-
նել, կը կարծէք թէ զիս չվիրաւորեցիք,
Յն անդր, թողէք որ պատեմ այդ վէրքն,
զոր ակամայ պատճառեցի, եւ քիչ մը
օգնեցէք ինձ :

Բայց Գաբրիէլ յամառ հիւանդ մ'էր .
տեսնելով որ դեռատի կ'լինի իւր նպատակէն
կը խոտորեցնէր խօսակցութիւնն, ուղեց
մէկէն ի մէկ վերադարձնել զայն իւր անու-
ջադրած ճամբուն մէջ : Ինչ որ սէրը կ'ընայ
դուրս ժայթքեցնել սաստիկ սիրահարեալ
սրտէ մը, զայն բոցավառ լեզուաւ մը
յայտնեց . Իւր պերճախօսութիւնը մեղրի
պէս կը ծորէր չրթներէն, մանաւանդ որ
տիկին Առաքինեան, իւր թիկնաթոռին մէջ
թաղած, անշարժ եւ անբարբառ, ա-
ջերը կ'իստիակ կարծես մտիկ կ'ընէր երկիւ-
ղածօրէն :

Սակայն հարկ էր եղբակցութեան
մը դալ . Գաբրիէլ անոր ձեռները բռնեց,
բայց տօքթօրուհին գլուխը վեր առաւ,
ձեռները քաշեց եւ ըսաւ .

— Լինցուցիք, ո՛հ, շատ լաւ : Եթէ
բոլոր հիւանդներն ալ այսպէս բացայայտ
խօսին, բժիշկն շատ դիւրաւ պիտի դու-
շակէր անոնքը :

Գաբրիէլ վէս
կար աթոռին վրա

— Տաւը ի
Առաքինեան անո
թիւնը վրաս չեմ
բաւորապէս ինձ հնազանդելու բացորոշ
խոստում չտաք :

Երիտասարդն յուսահատական շար-
ժում մ'ըրաւ :

— Ամենէն արագ, ապահով եւ գըլ-
խաւոր դարմանն է ամուսնութիւնն :

— Ամուսնանա՞մ, գոչեց Գաբրիէլ,
երբ սիրոս ձեզմով լի է :

— Զձեզ կորուստի մարդ մը կը
կարծէի, պարոն, կրկնեց գեռատի կ'ընը՝
խստութեամբ, եւ կը տեսնեմ որ քաջու-
թիւնն չունիք ինձ օգնելու այն գործոյն
մէջ՝ որուն կուղեմ ձեռնարկել : Արտոտ
մարդ մը կը կարծէի զձեզ, եւ չէք ըմբռ-
նել թէ կ'ուզեմ զձեզ արգելուլ մեղա-
պարտ ճանբու մը մէջ աւելի առաջ նետ-
ուելէ : Զեզ նկատմամբ բարեկամութիւն
եւ յարգանք կը տածէի . սխալեր եմ : Իբ-
րեւ բժիշկ՝ կը յորդորեմ զձեզ որ ուրիշ
բժիշկ մ'ընտրէք, քանի որ իմ գիտու-
թիւնս անկարող է զձեզ բուժելու : Իբ-
րեւ կ'ընէ կը յայտարարեմ թէ, իմ տանս
մէջ ձեր ներկայութիւնն այսուհետեւ զը-
ժընդակ պիտի լինի ինձ, եւ եթէ երբէք
բռնի գաք, իրեւ թշնամանք պիտի նկա-
տեմ զայն : Մնայք բարեա՛ւ, պարոն :

— Մի թողուք զին այսպէս, գոչեց
Գաբրիէլ՝ այս յանդիմանութենէն յաղթը-
ւած . այլ եւս զձեզ չտեսնե՛լ, ո՛հ, ո՛չ,
ո՛չ . . . պիտի հնազանդիմ :

— Երգու՞մ ըրէք :

— Կ'երգնում . ի՞նչ պէտք է ընել

— Պէտք է միշտ ձեր միտքը բերէք
սա մտածութիւնը . « տիկին Առաքինեան
պարկեշտ կ'ին մ'է » : Պէտք է զիս այլ եւս
հոս չկոչէք, եւ երեկոյնները յաճախ մեր
տունը գաք անցունէք : Ահա այսչափ :
Հիմակ, ըսաւ իւր զուարթագին կերպա-
րանքը վերտանայով, ի փոխարէն ձեր
երդման, մտերմական գաղտնիք մը պիտի
յայտնեմ ձեզ : Գուք սիրուն, հրապուրիչ,
կատարեալ եւ սիրուելու արժանի մարդ
մ'էք, բայց շատ ուշ կուգաք, զի ես
արդէն սիրահար մը ունիմ :

— Սիրահար մը, գոչեց Գաբրիէլ ա-
չերը խոշոր խոշոր բանալով :

— Այո՛, գիտութիւնն, ըսաւ տի-
կին Առաքինեան,

— Բայց գիտութիւնն սիրահար մը
չէ (չսիրեր), գոչեց Գաբրիէլ, այլ սի-
րուհի մ'է (կը սիրուի) :

— Թո՛ղ այդպէս լինի, ըսաւ տիկին
Առաքինեան, այն ատեն հակաբնական
կիրք մը ունիմ : Յետեւութիւն, շուտ ե-
կէք :

Այն ժամանակէն սկսեալ, Գաբրիէլ
իւր դրացուհւոյն տան մէջ հանգիպեցաւ
յաճախ գեռատի օրիորդի մը, զոր մին-
չեւ այն ատեն չէր նշմարած իսկ, այն-
քան իւր սիրան ու աչերն ուրիշ տեղ
դադած էին : Սակայն ապաքինութիւնն
բաւական երկար տեւեց, Գաբրիէլ մերթ-
մոք մերթ տկարութիւններ զգաց, վախ-
թէ վերանկում կ'ունենայ, բայց
ուհին միշտ արժանի գտնուեցաւ
իւր պաշտօնին :

Սիրով բժշկելը՝ նմանաբուժու-
ն է (օֆթալմի), զոր կ'ընեմ կ'ըսէր
տօքթօրուհին, ամեն հնար
ի գործ դնելով որպէս զի իւր երիտասարդ
բարեկամուհին վայելցնէ յաշո գրացուցն :

Գեռատի օրիորդն անդիտակցաբար
իւրեւ գործիք կը ծառայէր տիկին Առա-
քինեանի ձեռացը մէջ . իւր կուսական
շնորհն ու գեղեցկութիւնը կը դրաւէին
երիտասարդին ուշադրութիւնը, զոր մտաց
տաղանդներն ու սրտի ձիրքերն ալ միշտ
վառ պահեցին, եւ բժշկուհին օր մը տե-
սաւ թէ իւր հիւանդը բուժուած էր :

— Բժշկութիւնս կատարեալ է, ը-
սաւ տօքթօրուհին առ իւր դրացին, նորա
ամուսնացած օրը զայն մէկ կողմ առնը-
լով, այլ եւս ինձ պէտք չունիք մինչեւ
այն օրն ուր ձեր կ'լինի պատրաստ լինի
գեղեցիկ մանկիկ մը տալու ձեզ, վասն զի
կը յուսամ թէ միշտ յաճախորդ պիտի մը-
նաք ինձ, եւ փոքր ինչ համակրանք պի-
տի պահէք ձեր բժշկին համար :

— Ո՛հ, տիկին, գոչեց Գաբրիէլ ե-
ռանգազին, հրեշտակ մ'էք դուք :

— Հրեշտակ մը, ըսաւ տիկին Առա-
քինեան, ո՛չ, ո՛չ : Ընտիր բժիշկ մը եւ
ոչ ուրիշ բան :

Եւ որովհետեւ Գաբրիէլ կ'ուզէր ա-
նոր ձեռները պագնել, տօքթօրուհին իւր
այտն երկնցուց անոր :

— Համբուրեցէք զիս, ըսաւ, գուք
հիմակ արժանի էք ատոր, գոհ եմ ձեռնէ :

Նոյնչափ ալ իմ անձէս գոհ եմ, յարեց,
աչերովն հետեւելով Գաբրիէլի, որ կ'եր-
թար իւր օրինաւոր կնոջ բաղկացը մէջ

գտնելու այն երջանկութիւնն, զոր եր-
բեմն ապօրէն յարարեցութեանց մէջ գըտ-
նել կը կարծէր :
Թարգմ.

Հաճութեամբ կը հրատարակենք
հետեւեալն, որ իր տեսակին մէջ ա-
ռաջին ձեռնարկութիւն մ'է եւ օգտա-
կար ամեն կարգի անձանց համար :

Տ.

Պատիւ ունիմ զեկուցանել Ձեզ
թէ, ընդ տնօրինութեամբ ստորա-
գըրեւոյս, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ
ԼՈՒԹԻՒՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ, անուամբ գը-
րաւենեակ մը հաստատուած է ի Ղա-
լաթիս, Խալիլ-Փաշա խան, թիւ 3,
որ պիտի գործէ թէ՛ Մայրաքաղա-
քիս, թէ՛ գաւառաց եւ թէ՛ օտար
երկրաց համար :

Ընդհ. Գործակալութիւնն Օս-
մանեան պիտի ստանձնէ փոխանոր-
դութիւն եւ յանձնակատարութիւն
այն ամեն դատական, վարչական եւ
առեւտրական գործոց, որոց տէրերն
փոխանորդի կամ ներկայացուցչի
պէտք ունենան : Գործարկակ' պա-
հանջից ղանձումն, վէճերու իրաւա-
խոհութիւն, կնճուց եւ անակային
խժրոց կարգադրութիւն, քաղա-
քային եւ վարչային դատարանաց տե-
ջեւ դատաւարութիւն, անշարժ բա-
տացութեանց եւ վարձուց վերաբեր-
եալ գործառնութիւն, արտօնու-
թեանց ստացման հետամտութիւն,
եւայն : Նմանապէս՝ խորհրդատու-
թիւն, տեղեկացումն, խմբագրու-
թիւն, թարգմանութիւն, հրատա-
րակութիւն եւ շահուց յստակումն :

Ընդհ. Գործակալութիւնն Օսման-
եան, արձանագրեալ յԱռեւտրական
Սենեկի Կ. Պոլսոյ, հայթայթած է
այն նախահոգ միջոցներն . սքք իւր
գործունէութեան պարունակին մէջ
մէն մի ճիւղին ձեռնհաս անձանց ա-
ջակցութիւնը կ'ապահովեն : Ուստի
եւ ըստ այսմ՝ ջանադիր պիտի լինի՝
իւր յարաբերութեանց ընդարձակու-
թեամբն ու դիւրատար պայմաննե-
րովն արդիւնաւորել վատահոգութիւնն
այնոցիկ, որք իրենց շահուց պահ-
պանութիւնն առ ինքն յանձնել հա-
ճին :

Այնու ակնկալութեամբ թէ սոյն
օրինակ կազմուողեալ հաստատու-
թիւն մ'տնօգուտ չպիտի լինի մաս-
նաւորապէս վաճառականաց, եւ ընդ-
հանրապէս ամեն դատակարգի ան-
ձանց, կաղտչեմ Տ. . . որ բա-
րեհաճիք ընդունիլ մեծարանաց հա-
ւաստին :

Տ Ն Օ Ր Է Ն

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼԼՈՒԹԵԱՆ ՕՍՄ.
Յ. Մերեքմ-Պոլի

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԽԻՁԱՆՈՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Խիզանու Ուսումնասիրաց Ընկերութիւնը, փափագելով պաշտօնական կերպիւ մասնակցել Աղբ. Սահմանադրութեան 27րդ Տարեգարծին, Ոսկորարեակ շրջոյ հասարակութեան ի դիմում թիւն և ի շուք սոյն հանդիպին, յատուկ կազմեայ Մասնակցութիւն մը խնամօք վարձած է Շիրքէթի սրբնթաց և երկկայ 32 թիւ շոգենաւն որ միտենեօք և դափնեօք զարդարուած պիտի մեկնի կիրակի առաւօտ ժամը 12ին Եւնիմահալէէն, ճարտար նուագածուաց խմբի մը ընկերակցութեամբ և արդէն հրատարակուած Մասնակցութեան յայտարարութեան մէջ նշանակեալ նաւամատոյցներն հանդիպելով պիտի երթայ ի Գաղլը չէշմէ, ուր պիտի հանուին հանդիսականներն և նուագածուք պիտի առաջնորդեն զնոսա ի հանդիսավայրն, ուր ընկերութեան համար մասնաւոր տեղ մը որոշուած և անդ ընկերութեան շքեղ տաղաւարն հաստատուած է,

Աւելորդ է ըսել թէ Կարդադիր Մասնակցութեան ընտանեաց հանդիսատեսութեան համար ամեն նախահոգ միջոցներ ձեռք առած է:

Տոմսակց գինն յոյժ փաւոր է, երթեկի համար 7 դահեկան, միայն երթ 4 դահեկան, միայն վերադարձ 5 դահեկան, տղայոց համար կէս գին:

Տոմսակներն կը վաճառուին գըլխաւորաբար Պօլիս Պահճէ գարուսուծի Պօղոս աղայի խանութր, ընկերութեան գրասենեակը ի Մէրճան և Մասնակցութեան անդամոց մօտ (տե՛ս մանրամասնութիւնն ի Յայտագրի):

Ի դիմաց Կարդադիր Մասնակցութեան

ԳԱՆՁԱՊԵՏ ԱՍԵՆԱՊԵՏ
Ա. Փանոսեան Պ. Յակոբեան
ՀԱՄԱՐԱԿԱԼ
Վ. Հազարապետեան

ԶՈՒԱՐ ՃԱՆԻՔ

ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Լրագիրք իրարու գլուխ պիտի պատուեն անշուշտ կարծեաց ազատութեան սկզբունքը նուիրադործելու համար:

Արեւելք և Մասիս հակասութեանց թատր պիտի հանդիսանան, եթէ արդէն հանդիսացած չեն:

Ճէրիտէ իր կորուսած փայլը վերջտանալու համար տիղմէ ի տիղմ պիտի գլորի:

Պրազիկոյ վիճակահանութիւնն

1787ին անպատճառ պիտի քաշուի: Շիրքէթը-Խայրիէն կարեւոր գեղջ մը պիտի ընէ երթեկեկութեանց սակին վրայ՝ 25 առ 0/0 և ևեցնելով:

Դրախօմայի սակը զգալապէս պիտի իջնայ այս տարի՝ տիրող քօքօղութեան պատճառաւ:

Արեւելքի Կովկասեան հուշակաւոր դիւարկ-թղթակիցը Մասիսի համար հետաքրքրաշարժ քօֆիթիզմասիօններու ճոխ մթերանոց մը պիտի հաստատէ յոյժ մեծաքանակ դրամագլխով:

Ի պատիւ Լեզուի Ծաղկազարդի օրհնութեան քերովքէ խմբագրին՝ ընդարձակ ակնու մը պիտի պատրաստուի մասնաւոր հանդանակութեամբ, որում ամեն Հոյ ինքնայօժար պիտի մասնակցի:

Մանկուսէ քաղաքավարութեան վրայ իւր յատուկ ոճովը ինտիր երկաւիրութիւն մը պիտի հրատարակէ ի մօտոյ:

ԱՆՑՈՒԿ ԴՐԱՄՆԵՐ

Նախատալից հրատարակութիւն: — Աղատ քննադատութիւն:

Անքաղաքավար լեզու: — Ճըղմարտախոսութիւն:

Հայհոյիչ բերան: — Աղատախօս հրապարակագիր:

Զրպարտութիւն: — Համբ:

Մուր: — Աղ:

Խեղաթիւրում: — Ճաշակ:

Ստախօսութիւն: — Հանճարաբանութիւն:

Կոշտ բացատրութիւն: — Անկեղծութիւն:

Անհամեստ ոճ: — Աղատախօսութիւն:

— Լրբախօսութիւն: — Նրբախօսութիւն:

ԿՆԱՅԻՆ ԲԱՐՁՅԱԿԱՆ ԱՌԱՄՆԵՐ

Ով որ չեա ուղեր օտկիդ տակը, անիկա կաննի գլխուդ վերեը: Իմ սոխը սխտորը քնծ անիւրաւին բախլաւայէն անուշ է:

Կթան կովը կաթ չի տար: Ծաղկաչկ մարդուն աչկը ալի մը հողով կը կիշտանայ:

Վաստակին խրամէթը չկիտցողը կնկանն ալ խըյմէթը չկիտէ:

Վերի կուլինն տուողը վարի ծարն ալ ինք կը նոսի:

Ուրիշին մալը մարդու վոր չի կշտացուներ:

Հառամը կուղայ հէլանն ալ կ'առնէ կը տանի հետը:

Առտուն կանոխ կործին կոխը

չի կացողը, իրենկունը քէսէն պօշ ետ կը դառնայ:

Պանը կործը չկիտցողը չալսըն հալի պէս օրթան կը մնայ:

ԱՍԿԷ ԱՆԿԷ

Քեզի բան մը հարցնեմ կ'ըսէր անցեալ օր հետաքրքիր մէկն իր հանճարեղ բարեկամին:

Հարցուցէք, ըսաւ անհամբերութեամբ:

— Մարդ քանի՞ անգամ կ'երկտասարդանայ:

— Երկու անգամ, առաջին՝ պատանեկութենէ յետոյ՝ և երկրորդ՝ եթէ տարիքը առած ատեն բլյանքօ զարնէ իրեն:

— Ուրիշ:

— Ուրիշը չի կայ:

— Ս, յո՛, կայ, տես Մասիսը, որ ծերանալէ յետոյ վերստին երկտասարդացաւ:

— Բայց կ'ըսեն թէ անոր ալ արիւնը քիչ մը զովացնելու պէտք կայ:

— օ —

Մարդ մը, որ շատ կը սիրէր իր կենդանին՝ ստակելէն յետոյ հասարակաց գերեզմանը թաղելուն համար ամբաստանուեցաւ դատարանի առաջ, ուր դատաւորն հարցաքննելէ յետոյ՝ երբ յարեց թէ խիստ ծանրը յանցանք դործած է, ամբաստանեալը պատասխանեց՝

Տէր դատաւոր, կենդանիս խիստ սիրուն և բարի էր, և այնքան բարի՝ որ կտակ մ'աւրած է, յոյժ մեծ համար ալ բաժին մը կայ:

— Վա՛խ, վա՛խ, արդեօք հիւանդութիւնն ինչ էր, բժիշկները չկրցին դարմանել զայն:

— Ո՛չ, տէր դատաւոր:

— Շատ կը ցաւիմ իր մահուանն համար. դոնէ աղէկ տեղ մը թաղէիք այնպիսի կենդանի մը, որ շատ բարի է եղեր:

Մ. Գ.

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

— Գուզում Շողակաթ տուտու, արեւուդ մեռնիմ, տղուդ ըսէ տէսա իմ չըլլալուս ալ կործի մը դնէ:

— Ըսեմ ամա, տղադ ինչ կիտէ նայինք:

— Հայճա, Ծրանկաղճա, Տաճիկճէ:

— Էյ պարէ տէֆթէր պունել ալ կիտէ:

— Քա ճանրմ քուրուկ, ան ալ պա՛ն է քի, տահա մէկալնօր ի-

ընթացում հատուկ ծառայություններ բերեցին :

— Այդպիսով խաղաղ կենցաղ, ես պարտավորվում եմ ներկայացնել ձեր ծառայությունները :

— Այն կընեն ամառը, ամառը խաղաղ կընեն :

— Ինչպե՞ս տղան կընեն, շատ դժվար թվում էր ինձ, որ կը բերե՞ն հետը չափազանց կը քայքայվեն :

— Եյ, աստ քեզ թվում է նե՛ս, պան մը չէ, տղան ալ կընայ ընել, ամառ, հիշքեք թվում էր ինձ, որ կը վատանային :

— Մաշտոց, աս քեզ թվում էր ինձ, որ կը վատանային :

ԲԱՐԻՍ ՖԱՆԻԱԼԱՐԸ

Որդեակ իմ, վաղը դեռ չունի պիտի հանձնար խառնուրդ պան ընելու համար, ուստի պարտավոր եմ աս ըսելիք խառնուրդ ուշի ուշով մտիկ ընել և ըստ այնմ վարվել :

Այն կընեն ըրե՛ս ստակ վաճառքէ, վասն զի հիմա կուտան ժամանակաստակ չունենողին անհիշելի կըսեն :

Բայց անձնա՛ պարտավոր ըլլալ և ոչ պարտապահանջ, վասն զի պարտաւորեալն առնելիքը պահանջարկն հիմա կուտան ժամանակապէս անհիշելի կըսեն :

Դ՛ու Միշտ սուտ խօսէ որ յարգե-

լի ըլլաս, վասն զի ճշմարտութիւնը խօսողին անհիշելի կըսեն :

Դ՛ու Ձերայ որ դող մը կամ ոճրագործ մը աստիկանութեան մատնես, խառնուրդ չկոչուելու համար :

Ե՛ս Առնելիքը պահանջելու համար քեզի եկող պարտապահանջը եւ թէ չծածկես՝ աստիկանութեան մատնես, որ պարտաւորեալը խօսքերուն կը համարեն և կ'ըսեն :

Զ՛ի խելկուղար կոչուելու համար պարտիս ասկէ անկէ ստակ չորթել եթէ չյաջողիս վարպետութեամբ քանի մը մարդկան սիրտը վառել՝ քեզի համար անհիշելի կ'ըսեն :

Ի՛նչ Ստորագրած պահանջը կամ պարտաւորեալը եթէ չյաջողիս ու չընչացնել՝ անհիշելի կ'ըսեն :

Ահա որդեակ իմ, այս եօթը խառնուրդ կամ առնելի լաւ է ըսել կանոններն եթէ կէտ առ կէտ կա. տարեա՛ս ալ մի վախճար, կուտակող գետին գալիք չունի. միտնգամայն անօթի, ատէպիղ, ապուշ տալտալ, և պէճէրիկսից տիտղոսներէն ազատած ըլլալով՝ միմիայն աղւոր պատուանուն մը պիտի կրես այն է Ինչկի Ինչկի անունը, և այս ալ ըստ իս՝ վերջի շեշտներէն թերեւ անուն մ'է :

Ստանան ինչպէս ինձ՝ նոյնպէս և քեզ ալ ամառը երես և անդուծ սիրտ պարգեւէ՛ ամեն :

ԲԱՐԻՍ ՖԱՆԻԱԼԱՐԸ

ԲԱՐԻՍ

ՖԱՆԻԱԼԱՐԸ

ՀԱՏՈՐ Ա.

ԷՊԻ ԳԱՏԸՆ

Պարգևանից } } Հրատարակից
Յ. ՓՈԼԱՆԻԱՆ } } Յ. ՊԵՊԵՐԵԱՆ

« ԷՊԻ ԳԱՏԸՆ Ի ՍՊԵՐՈՒՆ » ի թարգմանիչ թուական էֆէնտիի դիւրահասկանալի գրիչը ծանօթ է ընթերցողաց. սոյն վէպին հրատարակութիւնը ամբողջանալով՝ թուական էֆէնտի ԲԱՐԻՍ ՖԱՆԻԱԼԱՐԸ անուն հետաքրքրաշարժ և հրահանգիչ վէպին թարգմանութեանը ձեռնարկած է, հրատարակիչ Պիպերեան էֆէնտի մեծ զոհողութեամբ սոյն վէպին հրատարակել որոշած է : Աւելորդ է ըսել թէ ընթերցասէր հասարակութիւնը պիտի քաջալերէ յիշեալ հրատարակիչն որպէս յանգեւոր, որոյ նպատակն է լիստ քիչ չահով ժողովրդեան այս տեսակ բարոյալից գրքեր կարգադնել տալ :

— Օրիորդ Ժուլիոսայի հայրն եղբայր մը ունէ՛ր :

— Այո, — պատասխանեց ծերունին դառնութեամբ :

— Իւր եղբայրն, պարոն Լուան Ժուլիոսայ քու կնքահայրդ էր, նա էր որ որդւոյս խորհուրդ տուած էր որ ձեզ հետ ամուսնանայ :

— Մեծք Աստուած :

— Ի՞նչ ունիք :

— Օրիորդ Ժուլիոսայ ուրեմն եղբորդդ դին է :

— Ձեր կնքահայր :

— Կնքահայրս չ'էր :

— Ի՞նչպէս :

— Հայրս էր :

— Հա՛, — գոչեց ծեր արուեստաւորն ձեռներն միմեանց կցելով և դարմացեալ :

— Այո, — շարունակեց տիկին տը Մուշաթ. — պարոն Լուան Ժուլիոսայ հայրս էր : Նա մայրս հրապուրած և յետոյ լքած էր : Այս առաջին սխալումն զինքն յապականութիւն և յամօթ առաջնորդեց : Դատեցէք թէ ինչ դատարարութիւն ընդունած եմ մանկութեանս ատեն :

Բայց ինչ դիտեայ թէ ինչ մարդէ այն :

Հայր Լուանսիէն, խառնակեաց կնոջ յայտնութեան հարուածին տակ՝ վայրկեան մը լուռութիւն պահեց և վերսկսաւ :

— Ի Յարգանս Պօղոսիէնի ազգականաց ինձ յայտնած գաղտնիքն պիտի պահեմ. ոչ ոք պիտի դիտեայ թէ դուք կը վերաբերիք այդ ընտանեաց՝ որոյ անպատուութիւնն պիտի ըլլայիք. ոչ ոք պիտի դիտեայ թէ յարգոյ պարոն Ժուլիոսայի եղբայրն հեղինակն է եղած այս անարժան ամուսնութեան որ որդւոյս յուսահատութեան և մահուան պատճառն եղած է : Այժմ լսեցէք զիս. եթէ ձեր սրտին մէջ դեռ բարի զգացում մը կայ կամ արթնցած է՝ ձեր բացարդակ ազգեցութիւնն ի դուրս դրէք պարոն տը Վիլլիամէօզի վըրայ՝ արդիւնեցէք զայն օրիորդ Ժուլիոսայի հետ ամուսնանալու : Ինչ որ քիչ յառաջ այդ մարդուն վրայ ըսիք, կապուցացանէ թէ ո՛րքան այդ դեռաւոր ազնիւն պիտի զղջայ, եթէ այդ ամուսնութիւնն կատարուի : Պարոն Պօղոսիէն շատ կը սիրէ իւր մօրեղբոր ազնիւն, ամեն մարդէ աւելի նա արժանի և կարող է զայն երջանիկ ընելու. Օրիորդն նախ խոստացած էր

Սոյն վէպն որ Եւրոպայի մէջ 7 ըդ-
տպագրութեամբ հաղարարուող օրի-
նակներ հրատարակուած է, անգլայ
եղող սրտերուն անգամ մեծ ազդե-
ցութիւն ըրած ըլլալը Եւրոպական
լրագրաց միջոցաւ քանիցս ազդա-
րարուած է նոյն իսկ սորա ընթերց-
մամբը յուղղութիւն եկող անխեղճ
ներու ստորագրութեամբ:

Բաժանորդագրութեան պայմանք
անիւրիսն են: Իւրաքանչիւր բաժա-
նորդ ամիսը 5 դահեկանաւ պիտի
ստանայ 16 ֆօռմա: Ամբողջ գործն
4 հատորէ պիտի բաղկանայ:

Բաժանորդ գրուիլ ուղղոյնք կըր-
նան դիմել գործոյս Հրատարակչին,
ջրավաճառ Պօղոս և Յակոբ աղայից
և կամ լրագրավաճառաց:

Սոյն վէպն յառաջիկայ յունիս 8
ին (Երկուշաբթի) պիտի սկսի հրա-
տարակուիլ:

Իսկ «Էթնիքի խմբակ»-ի վեց
հատորն կը վաճառի 'ի Հայ դրավա-
ճառ» 60 դահեկանի:

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ ԵՐԹԵԻԵԿՈՒԹԵԱՆՑ

ԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏ			ԴԱՐՁ ԵՐԵԿՈՅ	
ՍԻՐԲԵՃԻՆ			ԵԼՏԻ-ԳՈՒԼԷՆ	
Թիւ	Ժամ	Րոպի	Ժամ	Րոպի
4	6	15	10	45
6	6	49	11	19
8	7	17	11	47
10	7	45	12	15
12	8	41	1	11
14	9	37	2	7
16	10	11	2	41
20	11	10	3	40

ԱՁԴ.—Վերոյիշեալ 8 կառախումբներէն զատ 16 կառախումբ ևս կայ, որք Սիրքէճիէն կը մեկնին եւ մինչև Եթե-
րուէ կերթան իսկ Հանդիսաւայր ոչ:

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ — ՏԵՕՐԷՆ ԵՒ ԽՄԲԱԳԻՐ Մ. ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ

— 406 —

— Այսպէս . . . դուք հայր Լուսնիսին . . .
Դուք ժողովրդաւ ընտանեաց կը վերաբերիք:

— Այդ նախատինքն չեն գիտեր անոնք
և յաւիտեան չեն կրնար գիտնալ, եթէ
գաղտնիքս պահէք, միայն դուք գիտէք զայն:

— Ինչ յայտնութիւն. դեռ կը դողամ:

— Երկու բառով սոյն անցքը պատմեմ.
Պարոն Լուսնի ժողովրդաւ, վաճառականու-
թեան համար օտար երկիրներ կը ճանա-
պարհորդէր, և ժամանակ առ ժամանակ
երբ Պրիմիքա գալու ըլլար, ինձ և մօրս այ-
ցելութիւն կուտար և քիչ մը կ'օղնէր մեզ,
նա յայտնում իբր կնքահայր երեւցաւ, ժա-
մանակ մը յետոյ մայրս իմացուց ինձ թէ նա
իմ հայրս էր: Տասն և չինգ ու կէս տարե-
կան էի, երբ, Պրիմիքսի մի վաճառատան
մէջ լաւ տեղ մը գտաւ ձեր որդւոյն համար:

— Այո . . . պարոն Պրիմիքսն յանձնա-
րարած էր զայն: Խեղճ սրգիս հաստատապէս
միտքն դրած ճանապարհորդել, և պարոն Լու-
սնի ժողովրդաւ, շրջուն վաճառական, իւր
ծառայութիւններն մատուց մեզ: Ո՛հ, անխե-
ղալ ըլլայ այն օրն յորում զայնս ընդունեցի:

— 407 —

— Իմ կարծեցեալ կնքահայրս ձեր որ-
դին ներկայեց ինձ: Ինչ որ պիտի ըսեմ ձեզ
ահաւելի է. — այլ ինչ օգուտ, տխուր ճշմար-
տութիւնն է: Ձերծանելու համար այն պա-
տասխանատուութենէն զոր իմ ծնունդս իւր
վրայ կը ծանրացնէր, և որպէս զի ոչ ևս
մօրս վրայ բեռ լինիմ: Պարոն Լուսնի
ժողովրդաւ այս ամուսնութեան թելադրին
եղաւ:

— Ո՛հ. ինչ վատութիւն. նա անշուշտ
ձեզ կը ճանչնար:

— Դիտէր և պարտէր գիտնալ թէ
այն դաստիարակութիւնն և այն կրթու-
թիւնն զորս ընդունած էի երջանկութեան ոչ
մի երաշխիք կրնային ընծայել ամուսնոյս.
մօրս տան մէջ կեանքս այնքան աղէտալի էր
որ այս դժոխքէն դուրս ելնելու համար, ու-
րախութեամբ յանձն առի ձեր որդւոյն հետ
ամուսնանալու: Խեղալեղ կը սիրէր զիս. իւր
նկատմամբ ցոյց տուած ապերախութիւնս
ատելի էր: չեմ ջանար ընթացքս արդարա-
ցընել: Մնացեալը գիտէք: Օրիորդ ժողովրդա-
այի աշունք հարկ ըրաւ այս յայտնութիւնն
ընել: Դէ գաղթիկ, Հանրի տը Վիլլիթանէօղի
հետ ամուսնանալ: